

El continent minvant

Els europeus es veuen a ells mateixos petits com un ratolí. Han de fer-se grans.

© The Economist

Com totes les bones pel·lícules de sèrie B, *L'increïble home minvant* és més profunda del que sembla. Després que el creixement del seu cos comenci a retrocedir a causa d'una topada capritxosa amb un núvol radioactiu (sí, això passava l'any 1957), Scott Carey, l'heroi del film, veu destruïdes les seves relacions i com l'autoestima se li dilueix. Richard Matheson, el guionista, va dir que era una "metàfora de com el lloc de l'home al món s'estava fent petit". Avui podria

dir el mateix del vell continent. Assejada per la crisi i desposseïda de confiança, Europa sembla que es vagi encongint dia rere dia.

Podria semblar un temps estrany per a una reclamació com aquesta. Aquesta setmana s'ha conegut la notícia que l'eurozona ha crescut un 1,6% el segon trimestre en comparació de l'any anterior, i la Unió Europea, empesa per un Regne Unit prèferèndum, un 1,8%. Això, com van afanyar-se a destacar els euròcrates, és un ritme força més ràpid que els Estats Units. A la majoria de països, els dèficits pressupostaris estan sota control,

i després d'anys d'austeritat l'eurozona finalment gaudeix de la més suau de les expansions fiscals. A banda d'Itàlia, els bancs estan en més bona situació. El pla d'inversió per a tota la UE impulsat l'any passat, amb molt d'escepticisme, per la Comissió Europea comença a donar resultats.

Ara bé, si reboïnem, la imatge sembla més grisa. L'economia nord-americana va sortir del pou ja fa temps. I, segons càlculs de l'Institut Peterson per a l'Economia Internacional, un laboratori d'idees nord-americà, la producció d'11 països de la UE encara ha de retornar als nivells del 2007. Les grans economies, com França i sobretot Itàlia, encara malden per tirar endavant. L'FMI ha rebaixat les seves previsions per a l'eurozona, advertint dels riscos derivats del *Brexit*. La desocupació continua per damunt del 10%, el doble dels Estats Units. I no és que es reflexioni gaire sobre reptes a llarg termini com l'envelliment, les infraestructures o l'ensenyament.

Cap al final de la pel·lícula, Carey, ara reduït a uns quants centímetres, lamenta que criatures com els gats domèstics i les aranyes s'hagin convertit en enemics que semblen "immortals". Avui a Europa els canvis inesperats, des dels aliments modificats genèticament fins a Uber, massa sovint es perceben com a amenaces. "Fins i tot la ventada més fluixa sembla que es concep com el començament de la pròxima gran crisi", ha dit aquesta setmana Jeroen Dijsselbloem, cap de l'Eurogrup, format pels ministres de Finances. Després de combatre la crisi tant de temps, ara els europeus la veuen per tot arreu.

Fixem-nos en el moviment migratori. L'acord pels refugiats que la UE va signar amb Turquia al març ha permès controlar les xifres. La promesa subjacent del pacte era resituar els refugiats a Europa de manera ordenada. Però la UE ha perdut l'interès en la promesa i encara està centrada totalment a impedir una altra onada migratòria. A Alemanya els polítics retornen als arguments de

l'any passat sobre l'obertura de fronteres en comptes d'abordar els reptes de la integració. La imminent campanya electoral a França sembla destinada a estar dominada per les preocupacions internes sobre la identitat, la seguretat i el burquini. A la major part de països de l'est d'Europa, que estan despoblant-se, és impossible ni tan sols iniciar un debat seriós sobre el moviment migratori, ni tan sols sobre els aspectes legals. I els europeus barregen els migrants amb la seva por obsessiva del terrorisme, que, tot i ser una amenaça real, és menor que als anys 70.

O mirem per exemple el comerç. El TTIP, un possible acord de comerç i inversió amb els Estats Units, està tocat de mort després de la pallissa propinada per polítics de tot Europa. Un acord de "pròxima generació" sobre normatives i estàndards en comptes d'aranzels ja es preveia difícil de vendre. Però, en lloc d'intentar reconduir les negociacions amb el seu aliat més important, ara molts europeus s'estimen més deixar-ho estar. Fins i tot un acord comercial amb el Canadà, acabat de negociar fa dos anys i que ara espera ser ratificat als parlaments d'Europa, podria caure en desgràcia a Alemanya i Àustria. Criticar el comerç internacional –segons un recompte, responsable d'un de cada set llocs de treball a la UE– s'ha convertit en un dels esports preferits dels polítics populistes europeus tant de dreta com d'esquerra.

Igual que Carey, el que Europa necessita desesperadament és creixement. Però els europeus apunten a les fonts del creixement i hi disparen en contra, una per una. Facilitar el comerç digital en el si de la UE podria suposar un estímul. Això no obstant, el més destacable de les tan anunciades propostes de la Comissió Europea per aprofundir en el mercat digital únic pot acabar sent no gaire més que un pla per ajudar les editorials a fer pagar als motors de cerca per enllaçar els seus articles. Abordar la inflexibilitat del mercat laboral i de productes podria

fer créixer el PIB de l'eurozona un 6% la pròxima dècada, segons l'OCDE, un club principalment de països rics. Però els polítics estan massa espantats; en lloc d'actuar, donen les culpes a l'estancament causat pels límits pressupostaris que imposa Brussel·les. No és difícil veure'n el perquè. Aquest estiu una reforma laboral moderada a França va desencadenar setmanes de protestes.

Calen hormones

El creixement baix, les petites baixades de l'atur i l'absència de crisi han començat a semblar grans consecucions. La feina pesada l'ha fet el Banc Central Europeu, que ha comprat un bilió d'euros de deute sobirà durant 18 mesos d'expansió quantitativa. Aquest estímul monetari permet als líders ajornar les reformes en països escleròtics com Itàlia i Portugal. Espanya, on l'atur juvenil ha sigut de més d'un 40% des del 2010, es considera un exemple d'èxit. De tant en tant, un dignatari europeu sense poder proclama que aquestes xifres són una vergonya. Un laboratori d'idees lamenta la inacció europea. I després tothom fa l'orni.

No és pas que les crisis europees siguin imaginàries. Des de Rússia fins als refugiats o el *Brexit*, les crisis són ben reals. Les enquestes demostren que els votants europeus estan més preocupats per la immigració i el terrorisme que per la inseguretat econòmica, i els seus líders han de permetre que la por els enterbolís la capacitat de judici. Europa no és tan petita ni està tan indefensa com sembla que es pensa. Amb un 7% de la població mundial, la UE representa el 22% de la producció econòmica. Encara conserva una capacitat d'influència considerable. Al final de *L'increïble home minvant*, Carey es consola pensant que, per molt que el cos se li faci petit, almenys mantindrà el seu petit espai a l'univers. Amb sort, Europa pot exhibir una mica més d'ambició. ●

Traducció d'Arnau Figueras

El Temps

Nova maqueta Nous opinants Nou format Nou Temps

Ja al teu quiosc

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltamps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltamps.cat](mailto:subscripcions@eltamps.cat)
o telefona al
902131025.
Us atndrem de
9.00 a 14.00 hores